Ч. 184 (12.550). Львів, четвер 21. серпня 1930. Poštowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 27·50 „ Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Польща і прибалтійські держави.

Після відвідин през. Мосціцького в Ревелі.

Львів, 18. серпня 1930.

Відвідини президента Мосціцького в Естонії спрямували знову увагу польської політики на північний схід. Частина польської преси застерігається проти того, щоби президентським відвідинам надавати закраску польських імперіялістичних змагань чи уважати їх спробою здобути геґемонію над новоутвореними балтійськими державами. Польща зовсім не думає — так пишеться в польських газетах — про якенебудь збройне окруження СРСР її сусідами, що його нібито підготовляють деякі західно-европейські круги. Краківський „Час“ приміром заявляє, що всякий імперіялізм є чужий польській політиці, яка не хоче нічого здобувати, маючи одно-одиноке змагання: запевнити польській державі можливо найліпші умовини для її розвитку. Польща — каже „Час“ — є державою, що не хоче мати нічого спільного з ніякими збройними авантюрами; вона хоче тільки збереження статус кво.

Це в Польщі. А в Ревалі відвідини президента Польщі викликали деяке занепокоєння. Естонія бажає дійсно за всяку ціну збереження мира назовні і стабілізації внутрішньо-політичних, себто національних відносин, тому візиту през. Мосціцького з країни, в якій тих передумов не видно, принято доволі холодно. В Ревалі підчеркнено тільки неполітичний характер тих відвідин, а особа през. Мосціцького, який, як загально відомо, не має політичної ініціятиви, робила це підчеркнення віродостойним.

Проголошено, що чемностеві відвідини президента мають на меті скріпити приязні звязки поміж Польщею й Естонією, але здається, що в цьому випадку ходило дійсно тільки про зверхній чемностевий акт. Бож у часі цілого принятя през. Мосціцького в Ревалі бракувало внутрішньої сердечности, яка повинна бути передумовою справжньої, внутрішньої приязни. Очевидці тих відвідин мали змогу зробити порівняння от хочби з недавньою гостиною в Ревалі шведського короля, якого і населення й урядові круги витали справді оваційно, справді незвичайно сердечно, чого не можна сказати про візиту польського президента.

Естонія, як і інші прибалтійські держави, чує загрозу передовсім від СРСР, що виявляє не меншу тягу до Балтику, як і Польща. А що Естонія з мілітарного погляду не представляє майже ніякої сили, то очевидно має якнайбільший інтерес у тому, аби жити з СРСР у найліпшій згоді. Отже Естонія є в примусовому положенні. Потребуючи конче добрих взаємин з СРСР, мусить вона одночасно думати і про охорону перед східним сусідом. Таку охорону давали їй договори, заключені в березні 1922 року з Фінляндією, Латвією і Польщею. Одначе в останніх часах якось не чути покликування на ті договори, — очевидно, щоб не викликувати вовка з ліса і не спричинити яких непорозумінь з СРСР.

З другого боку в Естонії не дуже то вірять запевненням польської преси, що — мовляв — Польща хоче тільки зберегти статус кво. Бож там надто добре відомо, що Польща не менше заінтересована в балтійському побережі, як СРСР. Від літ товчеться по балтійських державах т. зв. „литовська клявзуля“. Польща заключила з Естонією і Латвією торговельні договори, в яких застерегла собі, що має право признати Литві широкі полекші. В цих застереженнях Польщі побачено намагання використати Литву економічно й культурно. І в цій точці інші прибалтійські держави находяться в такому самому положенні. Ось недавно директор департаменту для східних справ Голувко розвинув програму польської політики у відношенні до Балтику, а в цій програмі говориться ясно про те, що Польщі залежить на тому, аби балтійські держави були „вільні від російських впливів“. Польща — заявив він — має великий інтерес в істнуванні прибалтійських республик, які є для неї просто природним доповненням її виходу до моря, загроженого до того дуже сильно Німеччиною. Можна думати, що балтійські держави не так то радо признали б Польщі те, чого не хочуть признати СРСР, а тимсамим пляни Польщі дотично Балтику не у всьому заакцептує Естонія і її найближчі сусідки.

Польська преса намагалася підчеркнути вагу відвідин през. Мосціцького в Ревалі таким чином, що — очевидно по наказу згори — стала поширювати вістку, нібито в справі Вильна доведено з Литвою по-тихеньку до порозуміння. А тимчасом литовський уряд цю вістку аж надто скоро здементував і замість задуманого враження — вийшло щось протилежне. Вороже відношення до Польщі виявив ковненський уряд не тільки тим, що вислав знову нові ноти-жалоби до Женеви, але й тим, що одночасно відмовився від участи в конференції аґрарних держав, яка має зібратися у Варшаві. А з того видно, що Ковно веде дальше політику Вальдемараса і не думає причинятися до творення того балтійського бльоку, в якому геґемонію обнялаб Польща.

Підчеркнення при нагоді відвідин през. Мосціцького в Ревалі миролюбивости Польщі і заінтересування її в збереженні дотеперішніх кордонів, зокрема морського побережа над Балтиком, вказує щераз ясно на вагу т. зв. коридору для польської держави. Польща, як беатус посіденс бажалаб собі нині мира і спокою на всіх своїх кордонах, вона заінтересована також у стабілізації міжнародніх відносин, бо це відповідає польському державному інтересові. Зате по другій, себто по німецькій стороні домінує протилежна думка — там не тільки мріють, але й голосно домагаються пересунення границь на сході, а зокрема знесення т. зв. коридору, яким державний орґанізм Німеччини розірвано на дві части. І що з того, що в Ревалі відбулися великі принятя, що з того, що дрібні прибалтійські держави повязані між собою т. зв. охоронними договорами, коли від коридору так неприємно тягне!?

„Роззброєння“.

На західньому пограничу Франції йдуть маневри французької армії, з приводу яких німецька преса підносить алярм, що їхнє вістря —мовляв — звернене недвозначно проти Німеччини. Більшовицький ґенераліссімус Бліхер каже приготовлятися до війни, яку він уважає неминучою. З приводу німецької пропаґандистичної кампанії в справі т. зв. данціґського коридору польська преса й польські ґенерали при нагоді останніх маніфестацій в Радомю і Варшаві вказують на силу польської армії, як найпевнішу запоруку цілости границь. Військові паради відбуваються в Італії. Не згадуємо про ті „маневри“ й „паради“ на Близькому й Далекому Сході, де стріляють гострими набоями й ширять воєнну паніку по всьому світі.

Отже при цій нагоді варта пригадати історію „роззброєння“, про яке пишеться вічно — на тих самих сторінках ґазети, на яких є опис побрязкування зброєю і бідкання на воєнні алярми.

Справа „роззброєння“ тягнеться буквально від підписання версайського „мира“, себто 1919 року. У V. частині версайського договору, в якій означено примусове роззброєння Німеччини, сказано виразно, що це роззброєння має на меті „уможливити приготування обмеження збройних сил усіх народів“. Так само 8. стаття статуту Ліґи Народів каже, що „члени Ліґи признають, що втримання мира вимагає зменшення національного зброєння до мінімум...“ То теж, щоби виявити свою „добру волю“, Ліґа Націй буквально на всіх своїх зборах говорила про „потребу“ роззброєння і ухвалювала патетичні „резолюції“. М. ін. III. Заг. Збори Ліґи Націй в 1922 р. прийняли т. зв. XIV. резолюцію, в якій ствердили, що треба конче заключити загальний договір про взаємні мирові ґарантії і про взаємну поміч для втримання мира, та що редукція збройних сил мусить бути загальна, отже має торкатися також держав, що не належать до Ліґи Націй. На цій підставі в 1923 р. склеєно проект загального договору про взаємну поміч на випадок нападу якогось сусіда. В 1924 р. повстав т. зв. женевський протокол, в якому встановлено вже виразно три принципи мирової орґанізації світа: третейське вирішування конфліктів себто мирне полагоджування спорів, безпеку (взаємну поміч на випадок нападу) і роззброєння. Тому женевський протокол передбачував загальну роззброєневу конференцію. Але з приходом до влади в Англії уряду консерватистів, цей „протокол“ провалився, а потім уже важко було його воскресити. В грудні 1925 р. Рада Ліґи Націй покликала до життя т. зв. Підготовчу Комісію до Конференції Роззброєння, куди запрошено теж три держави, які до Ліґи Націй не належали: Америку, Рад. Союз і Німеччину; крім них належали туди члени Ради Ліґи Націй і такі менші держави: Польща, Румунія, Югославія, Голяндія, Фінляндія і Болгарія; в 1928 р. покликано туди теж Туреччину. Сьогодні належить туди разом 29 держав. Уперше комісія зібралася в 1926 р. В 1927 році у цій комісії дійшло до гострих суперечок поміж представником Анґлії льордом Сесілем і Франції — Поль Бонкуром. В томуж 1927 році американський президент Куліджь запропонував 5-ти великим державам перевести наради над роззброєнням, але Франція й Італія згори відмовилися, а конференція „Трьох“ — Америки, Анґлії й Японії — скінчилася невдачею і лише загострила анґльо-американські взаємини. Протягом трьох літ Підготовча комісія перевела 6 сесій нарад, а зібраний за той час матеріял передала льондонській конференції. Ця остання радила від 21. січня до 22. квітня 1930 року і скінчилася „порозумінням“, яке рівняється повній невдачі. Мала льондонська конференція радити над доповненням вислідів великої конференції над роззброєнням на морі з 1921/22 року та була скликана з ініціятиви америк. през. Гувера і анґлійського премієра Мекдональда. З пяти великодержав, які брали участь у льондонській конференції, лише три: Америка, Анґлія і Японія дійшли до частинного і умовного порозуміння про обмеження морських зброєнь; Франція й Італія розійшлись у ще більше ворожому настрої.

Сьогодні видно, що справа роззброєння від 1919 року не йде наперед, а хіба радше — назад, бо старі й нові европейські держави, які після закінчення війни мали сухопутні армії та воєнні фльоти надщерблені, зруйновані, або їх зовсім не мали (напр. Польща і Чехословаччина), до сьогодні встигли відбудувати старі та розбудувати нові армії і воєнні фльоти і в цьому поході збройння ніхто й не думає зупинятися. З окрема відбудувала свою воєнну силу Росія (Рад. Союз) і — безумовно — зміцнила її насильно роззброєна Німеччина. Єдиною державою на світі, що не має жадної постійної армії є — Данія.

З українського життя в Румунії.

За поворот українських політичних емігрантів.

З приводу коронації короля Карла II., що відбудеться пізною осеню (коронаційні торжества пересунено на пізніше тому, що король бажає перевести до того часу кілька реформ господарської і фінансової натури, вокрема хоче зреалізувати сільсько-господарський кредит і перебрання селянських довгів державою), має бути проголошена в Румунії амнестія для т. зв. політичних проступників. Черновецький „Рідний Край" пригадує при цій нагоді, що українські парляментарні заступники повинні би предложити королеві до амнестії і деяких буковинських українців, які поневіряються без вини на чужині. До таких визначних українців, що повинні б одержати тепер змогу повернути на рідну землю, належать: колишній професор української мови й літератури в черновецькому університеті д-р Степан Смаль-Стоцький (тепер професор українського університету у Празі), дальше адвокат і колишній посол до сойму д-р Теодот Галіп та провідники українського соціял-демократичного руху на Буковині Микола Гаврищук і Осип Безпалко, за котрими повинні б обстати й соціялістичні посли. „За названими людьми — пише „Рідний Край" — нема вини проти Румунії і вони заслуговують на те, аби умирали в рідній землі, для котрої стільки напрацювалися"

Проти українського учительства.

Румунський міністр освіти видав розпорядок, по якому учителі, які не володіють добре румунською мовою, мусять відбути не знати вже котрий з черги раз потрібні курси румунської мови і зложити доповняючі іспити. Коли того не зроблять, стратять свої посади. Посол Дутчак виготовив у цій справі меморіял до міністерства освіти, в якому заступається за українським учительством, проти якого в першу чергу звертається згаданий розпорядок.

З української гр.-кат. церковної громади в Чернівцях.

В пятницю мин. тижня святкували черновецькі гр.-кат. парохіяни не тільки традиційний храм своєї церкви, але витали заразом і свого настоятеля, новоіменованого спеціяльного генерального вікарія для українських гр.-католицьких вірних, Преосв. отця совітника *Зленка*, дотеперішнього апостольського адміністратора гр.-кат. дієцезії в Румунії. Хлібом і сіллю стрічало черновецьке міщанство батька і проводира своєї церкви по старому прадідівському звичаю. Він же прибув розважити й потішити в цих тяжких часах своє вірне стадо, яке находить у своїй церкві опору, пристановище й потіху. З цеї нагоди уладила гр.-кат. парохія святочний обід, у якім взяли участь крім оо. духовних, які прибули на цей церковний храм, члени гр.-кат. церковного комітету й запрошені гості зпоміж черновецької інтелігенції. В часі обіду промовляли в честь новоіменованого епископського вікарія о. сов. Понич від духовенства, міський і повітовий радник д-р Кирилів від української інтелігенції, п. Григоращук від церковного комітету й ред. Сербинюк від української преси. О. спеціяльний генеральний вікарій подякував усім бесідникам за желання й обіцяв і надалі працювати з усіх сил на добро церкви й українського народу, для якого він працює вже майже 40 літ. О. парох Зленко, як доматор, подякував усім за ласкаву участь у цьому нещоденному торжестві й просив допомоги та співробітництва всіх кругів населення для своєї рідної церкви. Церковний хор під проводом п. Войценка співав у часі обіду церковні і народні українські пісні. („Час").

Радек про „Цуд над Віслов".

З нагоди десятиліття битви під Варшавою Кароль Радек оголосив у радянській пресі статтю, в якій аналізує причини невдач червоної армії 1920 р. На його думку більшовики програли битву з трьох причин: внутрішнє ослаблення більшовиків наступами армії Врангля; 2) патріотизм усіх польських кляс, які в більшовиках бачили тільки наслідників царської Росії; 3) внутрішнє ослаблення Німеччини. Підчас походу червоної армії на Варшаву і Львів сили СРСР. були заангажовані головно в боротьбі з російською контрреволюцією. Ми мали більше червноармейців на шляхах, що вели до польського фронту ніж на самому польському фронті. Тільки частина червоної артилерії брала участь у боротьбі з поляками. Рівночасно польські наступи були піддтримувані Антантою та Врангелем на Криму. Це приневолило нас поділити свої сили й поставити собі питання: хто нам більше небезпечний, Врангель чи Пілсудський? На пе питання ми відповіли:

Врангель! Бо біла Польща не може стати центром російської контрреволюції.

Тому, хоч наші резерви давали нам можливість підготовити зимою новий наступ і довести до кінця боротьбу з білою Польщею, яка була війною ослаблена, радянський уряд рішив заключити мир з поляками, які після невдачі їх наступу на Україну, не могли більше претендувати на відірвання України від СРСР.

Але чуда не повторяються двічи і тому Польща повинна передумати досвід 1920 року і установити мирні відносини з СРСР. Червона армія, як то доказала війна з Китаєм, стоїть на високому технічному рівені, а Польща ослаблена внутрішньою клясовою боротьбою й господарською скрутою. Німеччина, як видно з промови Тревірануса, на випадок війни Польщі зі Сходом, не буде заховуватись пасивно.

За ревізію кордонів.

АТЕ. Кенігсберг. „Кенігсбергер Альгем. Цтг." звертається до уряду Німеччини, щоби при загальному домаганні ревізії кордонів не забути зажадати від Польщі Познаньщини й Познання, тому, що Познань є „природним осередком коритаря" та його нерозривною частиною.

Перед червоним судом.

„Пролетарська Правда" під з. „Куркульські агенти" пише: „В селі Занудівці, кагарлицького району минулого року на голову сільради вибрано комсомольця Олексу Швидкого. Та не виправдав Швидкий довіря. Він злигався з кількома куркульми, потакував їм, сприяв спекулювати, тощо. Навіть більше: перед розкуркуленням Швидкий видав куркулеві Мартиненкові посвідку, з якою той кудись зник і таким чином оминув вислання поза межі УСРР.

Був у Занудівці й другий голова, голова колгоспу Березовий Іван, член партії. З головою сільради Березовий дуже приятелював, а тому голова сільради дозволив йому підчас хлібозаготовки здати тільки частину зерна, а решту вивезти на вільний ринок. Разом з головою сільради голова колгоспу піячив, знущався з бідняків та середняків, часом серед ночі після доброго піянства вони примушували селян запрягати коні, возити пяних по селу. Вони підривали в очах селян авторитет влади й віру в колектив".

За ті гріхи Швидкий і Березовий стануть перед червоним судом.

ЗАСТИРЕЦЬ.

Чому не їжджу до купелів?

— Ви мабуть боїтеся львівських злодіїв і тому не їдете до купелів — так говорили до мене дванайцять [illegible] добрих знайомих, між якими було двох, а може й тільки один приятель.

— Злодіїв — відповів я цілком не боюся і то від часу, як я в молодости мешкав з Петром Млинком при Личаківській вулиці, в домі число 40. Чому? послухайте: Одного разу перед північчу почув я бренькіт шиб, це через вікно з галерії перелізав злодій. Я штовхнув кулаком в бік товариша Млинка, що спав поруч мене на своїм тапчані.

— „Не кричи ані не лякай злодія, — відповів Петро, який також був збудився і зимнокровно, в скупченні духа очікував дальших рухів злодія. За хвилину видко обдумавши добре весь плян кампанії шепнув до мене: „Тихо, а потім зроби те, що й я"!

Злодій розглянувся в кімнаті і почав тягнути шельки, на яких висіли штани Млинка, складені з другими частями одежі на столику під вікном. У той-же мент зірвався Млинок як несамовитий зпід коца, а скочивши на злодійський хребет привалив злодія як жабу на підлозі. Тоді і я покинув своє ложе і зробив те саме: скочив на хребет Млинка точнісенько так само як він на злодія.

— Ех ти береш все дослівно — відгукнув Млинок. — Сідай на злодія, а я перетрушу його кишені.

Там знайшов він аж 13 австр. срібних корон. Забравши цей увесь його скарб почав Млинок випитувати злодія, куди він вліз на подвіря і відтак на ґалерію.

— „Я ліз через високий пліт від побожних Сакраменток" — пояснив злодій.

— Тось дурень — відрізав йому Млинок — ходи я покажу тобі вигідніший перелаз. Ми вивели злодія на подвіря, а коли Млинок завів його під діравий пліт попрощав його словами: „Як будеш мати ще коли які гроші, то приходи до нас красти ось тим перелазом, на що маєш так високо перелізати і дерти собі шаравари. Іще одно — промовив мій товариш: „Скажи, як ти ся називаєш!" Злодій осмілений такою гуманною поведінкою — відвові: „Називаюся Мозьдзеж на імя Поліденрон". Фільодендрон, то дерево, а не імя святого! — відрізав Петро.

„Тато як крестили мене в св. Антоній — пояснював злодій — просили ксьондза за таке імя, бо думали, що як суддя коли стане мене судити, то подумає, що то якийсь шляхтич і замість 6 тижнів дасть тільки три дні арешту".

„ Ти Моздір — сказав Петро — а я маю честь: Млинок. До побачення".

„Добраноц! — побажав Поліденрон і зник у темряві.

Від тоді — пояснив я мому дванайцятому з черги знайомому — не боюся я злодіїв. Але коли бажаєте знати, чому я не виїздив і цього року до купелів, то скажу вам один аргумент: „Я не хотів стратити своєї моральности, не хотів стати дурнем і бути в асисті святого Іцка Розенкранца".

„А це що?... не розумію, — спитав мене мій інтерльокутор. „Оповім вам усе і подайте це другим до відома, а саме тим, що готові мене знов непокоїти запитами на цю тему".

„Свого часу — почав я свою реч — намовили мене мої домашні поїхати до Дори, тимбільше, що виїздили туди товариші Віктор і Ярослав. Оба вони тоді кавалери, а я жонатий. Ми прийшли над Прут купатися. Розібралися. Аж надходить якась жидівка і на яких 10 кроків від нас починає роздягатися. Ми до неї: „То ви не стидаєтесь, пані, оттут купатися? відійдіть подальше. Прут довгий!" Жидівка відповіла нам коротко: „Я короткозора — і нарікаючи на нашу неморальність полізла в рвучий Прут. Від тоді не їздив я до Дори, а поїхав за рік до Криниці. Сиджу собі там одного дощевого, купелевого дня і пишу листи до свояків. Було полудне. Жінка мала саме визначений білет на купіль на цю пору і каже: — „Будь такий добрий, підпали о першій годині прімус, звари приготовані бараболі, попробуй ножем чи звpені і відстав. Не підемо нині на обід через мою купіль. Маю готове мясо, звариш бараболі — вистарчить".

Незабаром я запалив прімус, варив бараболі, з коли зміркував, що зварені, відставив і писав далі листи. Жінка вернувшись у крик:

„Та щож ти вчинив?" — — Я відповів: „Зварив бараболі, відставив, як ти веліла та бодай подякуй мені за ту прислугу"! „Та як дякувати, таж ти не відцідив бараболів, а тепер з бараболь стала якась юшка і нема ніодної бараболі". — „Я зробив як ти казала, а не розуміюсь на ліпшім варенню" — почав я оправдуватись. „Фе! стидайся — ніби-то мудрий чоловік, вчиш других і доктор фільософії, а такий дурень, що бараболь не вмієш зварити..."

Так у Дорі став я неморальним, а в Криниці дурнем, а все через купелі!

А все таки одного року опинився я знову в купелях, а саме в Марієнбаді. Одного вечора після „цілющої водиці" сів я на лавку недалеко памяткового каменя в честь анґлійського короля. На середині лавки сидів пейсатий грубий галицький жид, що почав зі мною розмову. Незабаром сів з другого лівого боку якийсь прадат з собору св. Стефана у Відні. По хвилині хтось із публики станув перед нами і клапнув своїм фотографічним апаратом. „Нічого дивного — подумав я — фотографують віллі та площі славного купелевого місця". Та якеж було моє здивування, коли за два дні хлопчина продавав публично на площі видівку з Марієнбаду. Я глянув і очам не вірив... — Цеж моя фотографія. З другого боку бачу на ній віденського прадата. А в середині? В середині між нами сидить цей пейсатий, бородатий жид, а довкола його голови авреол святого. Коли ліпше придивився я, побачив, що дотепний фотоґраф використав велике колесо червоно заходячого сонця так, що голова пейсатого на тім тлі виглядала як голова святого в авреолі. Підпис був такий: „Іцик Розенкранц в авреолі святого в товаристві двох католицьких прадатів". Мене це смішило, але й богато зажурило. Ось і причина, чому щораз більше лякався літниська. Та зближалася мені шістьдесятка. Ідучи по сходах до „Бесіди" або в ґімназії став я скакати тільки по 2 степені, а не 3 як звик передтим. „Може я поважно нездужаю — подумав я, та рішився піти до найліпшого нашого лікаря преславного діягноста. Іду до його ординаційної віллі і думаю, куди доведеться їхати

З Підлися додому.

(Присвячую пластунам з Підлиської стрічі.)

Сонце червоною кулею скочувалось у долину. По цілоденній спеці кожний радо вдихував відсвіжений подихом недалекого вечора воздух. Народ збирався відїздити. Скрізь чувось: „Будьте здорові“, „До побачення на другий рік“, „не забудьте“ і т. д. Прощались давні знайомі і нові. „Ще слово, ще одно — а тоді їдьте! З Богом! Щасливо!“

Прегарний день взаїмної радости кінчився, як усе на світі. Довгі шнури возів позначили шлях, куди подались люди. За ними гомоніли довго пісні, поки возів не покрили вечірні тумани, закрути доріг і ні то високі, ні то низькі гори. Наче на останнє прощання долетіли ледви чутні звуки Маркіянової пісні про його Гору, за те, щоб за хвилю пропасти без сліду. На Горі виднівся хрест, табор пластунів, що злетіли сюди на стрічу і гурток людей. Останні чекали на поїзд. Треба було ждати кілька годин. Тому радо приняли чиюсь пропозицію відвідати пластунів у їх таборі.

Недалеко від нас між кущами колишнього ліса, а тепер зрубу, видно було табор. Над шатрами гордо маяв пластовий прапор. У куті димився вогонь — то таборова „кухня“. Купа ріща, два кітли, одна путня і горнятко, а при тому дві пластунки, що з великою вправою приготовляють „фас“ для товариства — ось ціла обстановка тієї, одинокої в своїм роді, кухні. Табору і його майна береже пильно хлопятко, озброєне в двічи довшу від нього палку. Пластуни, в почутті своєї окремішности, відділяють себе зовсім від товпи. Кожному непокликаному вартовий дає знак: туди не можна. Коли нахаба не розуміє чемних, але рішучих слів, то пластун ставить йому перед ніс палку і загороджуючи дорогу, немов питається: А такий „голос“ розумієш? Нахаба, видно, розуміє і вертає зі стидом, звідки прийшов.

Знаючи вдачу пластунів, зупинились ми перед стійкою і просили дозволу оглянути табор. За хвилю ми були між пластунами. Не було часу гаїти і кожний використовував, як міг, добру нагоду. Одно оглядав, про друге випитував. Пластуни радо відповідали, інформуючи народ про своє життя. Прийшли сюди на стрічу зі Збаражчини, Брідщини, з Золочева і т. д. Йшли шмат дороги, щоб тільки натішитись полумям нинішньої Ватри. (При тих словах загоріли бистріше очі, обсмалені личка покрились румянцями, слова і рухи поживішали).

— Лишіться нині на Ватрі, а побачите, чому нас ніяка сила не вдержить у хаті, де вигідно й тихо — просять переконуючо.

— Побачите, що від нині своїм донькам і синам не боронитимете вступу в наші ряди — звертаються до старших.

— А вн коло Ватри зрозумієте, котра дорога певніша — звертаються до непластової молоді.

На жаль, даремне запрошували! Пізна пора і дощева хмара нагнали страху і „пивілі“ мусіли кидати Гору. Пластуни вивели нас за табор, бажали щасливої дороги і жалували, що не знатимемо про їх Ватру. На чиюсь заввагу, що і їм годилось би зійти в село, бо дощу тількищо не видно, а шатро не охоронить перед бурею, впевняли: „Коли всі молоді не перейдуть з нами школи через бурі і жертви — не надійтеся кращих днів!“ За хвилю з молодих, здорових грудей понеслось грімке: „Нішо нам лихо і пригоди“, а далі запевнення ще голоснішою піснею, що йдуть „до сонця, слави і свободи“.

— — — — — — — — —

Найкращі діти! Найліпші дівчатка і хлопці! Нехай вам Бог благословить на вашій дорозі до спільного нам сонця! Паліть вашу Ватру, вслухуйтеся в її голос і таксамо палко росказуйте вашу пісню! Дивіться на вогненний блеск і таксамо блестіть перед Україною цілим вашим життям і згоріть з любови до неї, як найкращі її жертви: цвіти! Найкращі діти! Найліпші дівчатка і хлопці!

— — — — — — — — —

По відході пластунів гордість запанувала в думках і серцях нашої громади. — От які наші наслідники! — говорили старші. — А я до них на другий рік пристану, хочби мала просити родичів пів року або навіть втічу від них — хвалилась якась дівчинка. А далі жаль стало, що вже за нами Підлися, пластуни і їх Ватра, прегарний день загальної радости і втіхи. Треба було сумний настрій розвіяти, бо коли сумувати не годиться загалом, то такий день опоганювати сумом — просто гріх. Хтось піддав думку чи не всі перемінились у співучу громаду. Зачалось гуртування співаків голосним: „Хлопці алярм“, а далі йшла вязанка стрілецьких, за ними любовних пісень і так на переміну, без кінця.

Заїхав поїзд. За хвилю туркіт його губився під голосними звуками пісні „Підлисецька горо біла“. А далі: „Ой та зажурилась“ і ціла низка інших стрілецьких пісень. І так цілу дорогу. Ще кілька хвилин до нашої стації. З усіх вагонів ударила найсильніша пісня: „За Україну, за її волю“, коли поїзд віхав на стацію. Давно вже не чули Броди таких співів, не диво, що раділи їм, як добре знайомим і рідним... **Яр. Яр.**

моя гризота вдесятеро побільшилася, коли служба заявила мені, що пана лікаря нема, бо виїхав як це і в „Ділі“ оголошено, на два місяці за границю, до купелів“. „Падоньку мій нещасливий? — що-ж тепер почати“? Я не їв цього дня обіду, не пив підвечірку та з тої журби вибрався вечором аж за Львів.

Ідучи так безцільно Снопківською вулицею зайшов я до чудного хутору на Красучині. Глипнув через тин тай очам не вірю: Там проходжується з любими дітьми і жінočкою той сам лікар, що „виїхав за границю до купелів“. Я прикликав сторожа, а він мені: Казали пан консиляр, що виїхали за границю, до купелів.

— „Що ти кажеш, чоловіче божий, — відповів я йому — таж я не короткозорий як та жидівка з Дори, а добре бачу нашого лікаря. Я хочу тільки хвилинку порадитися до яких купелів мені поїхати, бо не здужаю скакати“.

— „Нащо вам їздити до купелів — пояснив мені сторож — зробіть як мій пан учинив: купіть собі город, сад, хату таки у здоровім Львові десь біля парку чи на горбах, грійтеся на сонци, купайтеся в ванні, пийте кислятину себто квасне молоко, оголосіть своїм знайомим та довжникам, що виїхалисьте заграницю до купелів, а тоді будете дужі як медвідь“.

На такі слова ординації не було що довше й говорити. Я роздумав. До купелів таки не поїхав, а за це купив собі площу по рецепті сторожа пана консиляра. На другий рік знов не їхав ніде, а накупив цегли і наняв мулярів...

Нині грію́ся в своїм огороді на сонці як на Красучині і купаюся в дощівці, що тече з даху просто до ванни. Дах залізнобляшаний, отже вода має богато заліза, а в воздухи, як це доказали німці в великій війні, є ріжні мінерали як салітра чи сірка. Все це помагає на недокровність і ревматизм. Колиж зважити, що в моїм городі росте й часник, знаменитий лік на старечу склерозу, а від часу до часу вжалить мене в пасіці бжола, як це аплікують хорим у віденськім шпиталі на гостці і нерви, то не стане тобі читачу дивним, що я лікуюся сидячи в хаті.

І неморальним мене ніхто не назве у власній воді і барабольі не потрібую варити і ніхто знимки з мене не зробить з Іщком в авреолі. А коли злізе з мене шкіра, то хіба від соняшних купелів, а не від „наших“ купелевих цін.

Плямистий тиф у Чортківщині шириться дальше!

Пишуть нам: В доповненні до попередньої вістки („Діло“, ч. 174) подаємо, що в селі Джурин, пов. Чортків, плямистий тиф починає ширитися дальше дуже скоро. Недуга перекидається від хати до хати і нині є вже слабі в кільканацятьох домах. Минулого тижня була знову одна жертва: помер від тифу селянин Микола Родинюк, якого вже хоронили — в противенстві до попередних померших від тифу — без паради і без людей. З громади був тільки один чоловік, який вивіз трупа на цвинтар і закопав, а священик з дяком тільки запечатали гріб. Щойно такий вид похоронів зробив враження в селі і нагнав страху на людей, які тепер зачинають вже уважати і не стикаються з хорими. Тепер розпоряджено, що перед кожною хатою, де є хтонебудь хорий, стоїть варта, яка нікого до такої хати не впускає. Переводиться також у кождій хорій родині дезинфекції. Скільки в селі хорих на тиф, важко ствердити, бо деякі хорі чи радше їх рідня скривають їх дійсний стан.

Секретар Льойд Джорджа в Москві.

Секретар Льойда Джорджа Ґеорґ Джонс приїхав до Москви, щоби познайомитись із станом радянського промислу та комунікації.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміцнення диктатури в Египті.

З Льондону повідомляють, що египетський король Фуад задумує змінити конституцію, щоб зміцнити свою диктаторську владу. Тому Фуад проєктує зменшити число послів з 250 на 100. До того одна трета частина послів була би іменована королем, а інших вибирано би зпоміж мужів довіря населення.

Політична промова марш. Дашинського.

У Скавіні, краківського повіту, відбулося в неділю 17. серпня ц. р. посвячення камени під робітничий дім імени Іґн. Дашинського. На свято прибув маршалок сойму Дашинський і виголосив до робітників політичну промову. В своїй промові критикував марш. Дашинський гостро теперішній уряд, скидаючи цілу вину за нинішнє положення робітництва в Польщі на уряд. Вкінці заявив марш. Дашинський, що потрапневі уряди тревативуть вже лише один рік.

Скандальна афера у Львові

Львів має неабияку сенсацію. А саме Петро Бережніцький, поляк, повідомив поліцію, що дочка 20-літня Ванда, обкрадала його постійно протягом 3-ох років, а гроші дарувала свойому нареченому Ольшевському. Петро Ольшевський, санітарний помічник ратункової стації у Львові познакомився перед трьома роками з панною Вандою, якій представився як лікар. П. Ванда полюбила Ольшевського, який попросив її батька на вінчання з його дочкою. Батько відмовив. Ванда махнула рукою на батька і підчас неприсутности батька в дома, який заступаючи фабрику Пясецького з Кракова виїздив у торговельних справах з хати, викрадала з огнетревалої каси більші суми грошей та віддавала їх нареченому. Крім того купувала нареченому цілу ґардеробу і дорогоцінну біжутерію. Так господарувала через три роки в касі свого батька і за той час *забрала 60.000 зол.* Наречений не лише жив вигідно за гроші Ванди, але ще посилав по 200 зол. своїй родині та зложив 5.900 зол. як вкладку до Каси Ощадности на книжочку. Тепер поліція арештувала Ольшевського, який з Вандою призналися до злочину, що його — як це заявили на поліції — поповнили з любови. Ванда відповідатиме з вільної стопи, а Ольшевський буде роздумувати за кратами.

Димісія воєв. Ґолуховського.

З Варшави повідомляють, що львівський воєвода Войтіх Ґолуховський зложив у вівторок 19. серпня ц. р. на руки міністра внутр. справ Славой-Складковського прохання звільнити його зі становища воєводи з особистих причин. Прохання воєводи Ґолуховського принято.

Пожежа біля Львова.

В Старім Селі бобрецького повіту згоріла в понеділок 18. серпня ц. р. в ночі стирта конюшини, власности гр. Потоцького. Шкода виносить 1.440 зол.

Пожежа в міській електрівні у Львові.

У вівторок 19. серпня ц. р. в ранці повстав огонь у міській електрівні в каблевім відділі при вул. Чарнецького 5, де згоріла частина маґазину з приладами. Шкода виносить 60.000 зол. Вогнева сторожа ледви зльокалізувала вогонь по кількох годинах праці. Причина пожежі невідома.

Знайшли гроші біля Бібрки.

Біля Бібрки знайшли пастухи на полянці в лісі запльомбований мішок з грішми в банкнотах, які вже надгнили. Пастухи віднесли гроші поліції, яка після перечислення найшла в мішочку 960 зол. Після списання протоколу, гроші переслано до дирекції почт і телеґр. у Львові. Поліція здогадується, що гроші походять з нападу на почтовий амбуляис.

Загострення терору в СРСР.

Як відомо в СРСР зникла з обігу розмінна дрібна, срібна монета, т. зв. „більон“ у наслідок поглиблювання господарської кризи. Большевики заявили, що це контреволюціонери намагаються здезорґанізувати грошевий ринок у СРСР. За це ДПУ на днях засудило чотирьох купців на кару смерти через розстріляння і присуд негайно виконано. Крім того богато осіб, обвинувачених за укривання „більону“ засуджено на довголітню вязницю.

Персія відкидає пропозиції Туреччини.

Юнайтед Прес повідомляє з Анґори, що турецький уряд відкинув пропозицію Туреччини в справі відступлення своєї території Арарат. Міністр закорд. справ Руді-Бей виїхав до Константинополя, щоб обговорити витворену ситуацію з Кемаль-Пашею і премієром міністрів Ісмет Пашею.

З Відня надійшли вістки, що в полудневій Персії вибухла революція. Революціонери мали забрати 130 жовнірів урядового війська до неволі

НОВИНКИ

— **Реколекції для священиків** відбудуться в гр.-кат. Духовній Семинарії у Львові в днях від 1. IX. год. 8. вечер до 5. IX. 1930 по Службі Божій. Кошти удержання за весь час зл. 20·— Учасники зволять привезти свою постіль і про трийад звідомити. Ректорат. 219 2-2

— **Робітня футер Юліяна Глушевського** перенесена на вул. **Коперника 16.** 2296 28-?

— **Знову УВО.** „Дзєннік Львовскі" пише, що арештований Микола Гута із Слобідки коло Копичинець признався, що в 1921 р. він з ненависти до поляків підпалив фільварок Уейського в Юрківці, фільварок Осипа Сімашки, фільварок у Васильківцях та що він хотів утікати до СРСР. Цікаве, що хоч пожежа тих фільварків вибухла в одну ніч, то редактор „Дзєнніка Львовского" вірить, що ці фільварки, віддалені від себе десятки кільометрів, міг підпалити один Микола Гута.

— **З українського наукового життя за кордоном.** За старанням Українського Акад. Т-ва при Українськім Наук. Інституті в Берліні дня 8. серпня ц. р. відбувся виклад сенатора д-ра Арнольда Марголіна на тему: „Державний Устрій Сполучених Штатів" (Америки). Дуже цікавий виклад прелеґента викликав цілий ряд виміну думок між ним і присутніми. За цікавий виклад всі присутні, в ознаку подяки, обдарували прелеґента рясними оплесками.

— **Кара смерти.** Дня 16. ц. м. в другій годині рано у Вильні розстріляно Теодора Гловача, сержанта прикордонного корпусу, якого суд засудив на кару смерти за шпіонажу в користь сусідних держав. Просьбу про помилування, президент польської держави відкинув.

— **Наші селяни завертають „Силу".** „Сила" в останньому числі сама призналась, що вона не така то дуже сильна і що на селах ніхто її не хоче читати. Під заголовком „Дуже складна історія" редактор ґазетки нарікає, що „в послідньому часі до нашої редакції надходить кожного числа по 10—20 зворотів із читалень „Просвіти". До читальні „Просвіта" в Базарі йшла також Сила. В послідних днях місяця дістали ми звороти з тої читальні. Часопись хтось обваляв калом і написав: „Звертаємо ваші мудрощі не читаючи, тільки с....у підтерши". „Сила" підозріває, що такого збитка зробили якісь буржуї інтеліґенти, а навіть показує пальцем на о. Нестора Величковського, але дарма, бо такими симпатіями тішиться „Сила" не тільки в Базарі, а в цілому краю і то не тільки в „попів", але і в селянства, що думає національними катеґоріями.

— **Ще втікають.** Недалеко села Олехновичі на радянсько-польському кордоні втікло із СРСР. пятьох селян, які мали бути арештовані ДПУ. за виступи проти колективізації. Вони звернулись до польськогоо уряду із просьбою дозволити їм жити в Польщі.

— **Перед 100 роками.** Дня 18. ц. м. минуло сто літ від уродження Франц Йосифа І. Австрійська й німецька та мадярська монархістична преса з цеї нагоди поміщує обширні статті про заслуги цього цісаря для австрійської держави й численні ілюстрації з життя Франц Йосифа І. У Відні з нагоди роковин відбудеться урочисте свято, хоч ліво настроєні елементи намагаються не допустити до цього. Фільму із життя Франц Йосифа І., яку деякі кіна хотіли виставити, поліційно заборонено. Між іншим вся преса підкреслює, що Франц Йосиф І. був найбільш нещасливим з усіх цісарів габсбурської династії. Загально пишеться також, що він 1914 р. не бажав війни і всіми силами хотів оминути її, але події примусили його проголосити війну проти його власної волі.

— **З життя Бернарда Шова.** Американський письменник Севель Стокс сидячи з Бернардом Шовом при чарці вина, в присутності доброго гумору спитав великого англійського письменника: „Пане Шов, чи то правда, як говорять поголоски, що Ізидора Дункан, ця божественна красуня, побачивши вас перший раз, кинулась вам на шию, вицілувала в присутности всіх людей та просила вас: „Пане Шов! Я маю прекрасне тіло, а ви прекрасну душу, позвольте мені мати з вами ідеально гарну дитину, якаб мала моє тіло, а вашу душу!" Бернард Шов, почувши цю просьбу американця, зареготався: „Ізидора?" Так, воно правда, що божеська Дункан кинулась мені на шию, але що до тої дитини, пропонованої мені, то вже людська видумка! Таку пропозицію я дістав, але від іншої артистки, яка конечно хотіла мати від великого письменника дитину. Цій артистці відповів я в листі так: „Я дуже радо згодивбися мати з вами дитину, якби я знав, що вона буде мати мій розум, а вашу красу, алеж боюся, що природа зажартує і дасть нашій дитині мою красу, а ваш розум і дитина вийде нещаслива". Коли Бернарда Шова питав його приятель, що би він робив, колиб іще жив 100 літ, Бернард Шов відповів: „Я вибрав би собі для хліба якийсь легкий фах, літературні твори писав би тільки для розривки у вільних хвилях, бо літературна праця найтрудніша зі всіх, а найменш поплатна зі всіх. Недавно підчас вистави одної драми Б. Ш. публика влаштувала присутному на салі авторові бурхливу овацію і просила говорити промову. Бернард Шов говорив промову, яку якийсь босяк із ґалерії перервав окликом: „Досить, досить, ваша драма не варта ні торби січки!" Бернард Шов усміхнувся й відповів: „Ви слушно говорите, я так само думаю про мою штуку як і ви, але щож зроблю? Вся публика окрім нас двох захоплена моєю драмою, ми обидва як меншість мусимо покоритись більшості".

— **Пер Бенуа про літературу і про себе.** У розмові з німецькими журналістами, Пер Бенуа говорив між іншим: „Не говоріть, що література зайшла в глухий кут, бо то неправда. Я твердже щось зовсім протилежне. Перед війною тільки один французький щоденник давав літературні додатки, а тепер такі додатки має майже кожна ґазета. Так само кількість видавництв літературних творів у Франції збільшилась. Якщо навіть деякі письменники не можуть жити зі своїх творів, то це свідчить про економічну крізу літератури. Нервова і неспокійна сучасність не вбила повісти ні великих романів. Повісти читаються більше як перед війною і я думаю, що повість випре з книгарень інші роди літературних творів". Про себе Пер Бенуа говорив: „Я вродився в Ґасконії перед 43 роками, 15 літ жив я в Альжирі, два роки в Сирії, де студіював історію. Тому, що мені не вдалось стати істориком, я рішив використати свої історичні відомости для літературних творів. Успіх принесла мені аж „Атлянтида". Після видання цього твору, я подорожував по Канаді й інших краях, бо для мене наймилішою роботою є досліджувати життя ріжних народів і подорожувати по світі".

— **Подружжя і гроші.** Одна американська жіноча орґанізація оголосила анкету на питання: „Яку ролю грають гроші в руйнуванні родинного щастя". Відповідь прислало 2000 осіб, очевидно самі жонаті й замужні. Пята частина всіх запитаних відповіла, що їх родинне щастя захмарилось через брак гроша, та що причиною непорозумінь між жінкою й чоловіком є головно матеріяльна нужда. Жінки здебільша пишуть: „Я булаб з моїм чоловіком щаслива, колиб він тільки мав трошки більше грошей". Один чоловік відповідає: „Моя жінка любила мене, але вона не могла вибачити мені того, що в грошевих справах я немав успіху і вона перестала

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ. 6)

Через Крим і Кавказ.

(Продовження.)

Боротьба за кімнату. — Тифліський базар. — Рідкий театр. — Невідома культура. — Спека і шашлик.

Одначе наше перше враження з міста відходить на задній плян з тої причини, що після двохгодинного шукання не находимо ніодної вільної кімнати, хоча обійшли і обїхали ми вже всі готелі. Положення погане — дами і річи чекають на двірці, двірець від міста далеко, година 12-та вночі вже минула, кімнати нема, а всі помучені дорогою і недоспаною останньою ночею.

Ми вже рішені провести ніч сидячи на двірці і забираємось туди їхати, коли за нами вибігає на вулицю портієр з останнього готелю, куди ми вступили вже вдруге і де вже двічі наші надії на кімнату розвіялись: якимсь чудом відступлять нам одну кімнату — приїжджаймо з річами. Ура! ситуація врятована. І знов, як в Батумі, ціле наше товариство влаштовується в одній кімнаті. Думаю: „шокінґ!" — але нічого не вдієш!

Тифліс — по грузинському Тпілісі — велике, гарне місто, в европейському стилі, з широкими, добре вимощеними вулицями, величавими камяницями, елеґантними готелями. На головній вулиці, проспекті Руставелі, який кінчиться Еріванською площею, всякі державні інституції, театри, найкращий у місті готель „Орієнт" богато великих крамниць. Одночасно з тим, у старій частині міста цілий лябіринт вузьких, покручених вуличок, малі, брудні, в неможливому стані доми, підозріла публика. Все те бачимо на т. зв. вірменському, та дальше на американському базарі. Цей останній рід наших львівських „лавочок": великий пасаж, де всі крамниці, одна поруч другої, торгують виключно старими, вношеними річами, черевиками і навіть — білям. І як це недивно: це старе дрантя приходить з Америки! Для кого і пощо — ніяк не можемо довідатися, бо від кожнього чуємо інші інформації.

Довідуємось, що саме виступає тут драматичний театр Марджанова. Це наші знайомі — недавно тому вони гостили в Харкові, і навіть наша опера приймала їх вечерою. Отже їдемо вечором на виставу. Театр грає тепер у приміщенні Грузинської Держ. Опери, що дає нам нагоду згадати теплим словом нашого приятеля Михася Голинського, який перед кількома місяцями був тут на гостинних виступах. Очевидно зараз находимо знайомих артистів і дістаємо місця в театрі. Грають якусь пєсу з народнього кавказького побуту, з музикою і співами. Очевидно не розуміємо ні слова — мадярська мова в порівнанні з грузинською звучить просто як спів соловейка! — і щойно при кінці догадуємося в чому суть цієї пєси і чому на сцені лишилось стільки трупів.

Дві річи були для мене повною новістю: ніколи в житті не чув я ще такої фальшивої та злої музики, і ніколи в житті не бачив я такого успіху, як був при кінці пєси. Актори грали знаменито, а пєса — коли вона находилась в репертуарі такого поважного театру — очевидно також могла бути певна успіху. Але те, що там ділося, виходило поза межі всього, що я колинебудь у театрах бачив. Весь театр — не лише „банти", як це звичайно буває — заповнилися диким ревом, свистами, биттям кріслами і об крісла — одним словом: було враження, що розярена юрба хоче когось злінчувати. Тимчасом навпаки: це були тільки вислови захоплення, овація для акторів. Як довідались ми пізніше, цього рода овації є звичайним явищем у грузинських театрах, де публика безпосередньо реаґує на всі події на сцені. Маю нагоду переконатися про це на другий день у кіно, де всякі інтриґи „чорного характера" супроводять свистами і криками обурення, всі хитрощі героя, якими він викручується з тих інтриґ вустрічають гучними оплесками!

Грузинські актори, повні симпатій для України і українців, пропонують нам повести нас до „Національної Ґалерії". Її директор сам опроваджує нас і пояснює всі експонати, які майже без вимку є або творами грузинських артистів, або мають безпосередній звязок з грузинською культурою, мистецтвом чи побутом. Оглядаючи їх, мимоволі приходить на думку: як мало знає Европа про цей ще европейський близький Схід! Як мало здають собі в Европі справу про іствування малих народів, як грузини, які можуть похвалитися тисячлітньою культурою, мистецтвом, якого початки губляться в тьмі віків! А що й казати про їх театральну культуру, про вроджений акторський талант! Це не випадок, що першу нагороду на Театральній Олімпіяді в Москві, весною цього року, одержав грузинський драмат. театр ім. Руставелі. І враз з нагородою — висилку на поїздку за кордон. Я певний, що там цей театр — якого я мав нагоду бачити в два тижні пізніше — стане правдивою сенсацією сезону.

Але вертаюсь до своїх тифліських вражінь. Вечором, коли вуличне життя починає бити найгарячішим живчиком — спека в Тифлісі перевищала всяку, яку доводилось мені дотепер зносити. Коли все місто залите сяйвом, поодинокі світла там, на високій горі, звертають нашу увагу. Це гора Фунікульорі — на ній цей блимаючий червоними світлами домик — ресторан. Вибираємось туди ваґоном зубчастої електричної залізниці, що — як здається, коли дивитися здалека — майже *прямовісно* пнеться під гору. По середині дороги минаємо другий ваґон, що їде вниз. З гори казковий вид на місто, на гори, які в тьмі ночі тільки невиразно рисуються на обрії, на світла залізничих шляхів, які пропадають десь у далечіні.

Але і Фунікульорі має своє „але". Це — ціни в ресторані. За „Шашлик" — національна кавказька страва, бараняче мясо, жарене на огнем на спеціяльних рожнах — що нормально коштує 1—2 рублів — платимо тут пять...

(Продовження буде.)

мене любити". Інший пише: „Моя жінка лагідна як янгол, та всеж коли я підписую вексель, ми маємо в хаті родинне пекло і сварку з нею". Одна жінка нарікає: „Я перестала любити чоловіка тільки тому, що він витрачує на папіроси й забави стільки грошей, що за ці гроші я моглаб удержувати служницю, а так я сама мию підлогу, перу білля, варю обід, а він курить і бавиться". Усі майже жінки, які відповідали на питання, скаржились, що їх чоловіки видають більше грощей як треба, а всі чоловіки нарікали, що їх жінки є неощадні. Тільки одна жінка щиро призналась: „Мій чоловік не був би такий бідний, якби я вміла щадити, а то я маю таку погану вдачу, що хочби мій чоловік мав міліони, то я всі ці міліони протрачу так, що не знаткому, де вони поділись". Кілька жінок призналось, що родинне щастя залежить не від багацтва чоловіка, а від уміння жінки володіти грошем, обмежувати потреби і достосувати спосіб життя до засобів.

— **Стара молода.** Французька преса пише, що на днях мало відбутись вінчання князя Людвика Орлеанського із 72 літньою княжною де Брогль. На шлюб прийшло багато представників французької й еспанської аристократії. Перед самим шлюбом виявилось, що князь Людвик не має дозволу еспанського короля на вінчання, тому весілля відложено. Родина 72-літньої нареченої князя Людвика внесла до суду просьбу визнати княжну де Брогль малоумною й ненормальною та відобрати їй право розпоряджати маєтком.

— **Спростування.** В нашій редакції зявився п. Володимир Винницький із Городецької вул. 135. та заявив, що новинка, поміщена у всіх газетах про те, начеб то він вимантив від одної жінки 5600 золотих, обіцюючи їй женитись, не відповідає правді та що проти поширювання неправдивих вістей польською пресою, згаданий п. Винницький вніс скаргу до прокуратури карного суду.

— **Воронов у Мексику.** Професор Воронов приїхав до Мексика, де закупив велику ферму. Там працює він над удосконаленням способу відмолоджування людей.

— **Труп у стодолі.** Дня 12. ц. м. в Ціневі під Долиною в стодолі найдено повішеного Миколу Комаря. Виявилось, що тут не мається до діла з самогубством, бо на голові Комаря стверджено сліди ударів дрючком, тому очевидно, що Комаря убив якийсь невідомий тип, а потім повісив, щоби це виглядало на самогубство.

— **Велика пожежа в Калущині.** Дня 14. ц. м. в ночі у селі Збора, калуського повіту, вибухла в будинках Дмитра Базиляка пожежа, яка перекинулась і на інші будинки. Згоріло 13 господарств, а втрати з цього дуже великі. Причина пожежі невідома.

— **Американці в Київі.** Радянська преса повідомляє, що до Київа приїхала ґрупа студентів принстовського університету, яка цілий місяць обїзджала С. Р. С. Р., вивчаючи побут радянського студентства та виробниче життя радянських републик. Американські студенти оглянули цікаві будівлі, й музеї та церкви Київа та студентські доми.

— **З білоруських справ.** Виленська прокуратура сконфіскувала 24. число „Белорускої Криніци" за статтю про масові арештування білорусинів в ошмянському повіті. „Белоруская Криніца" є орґаном білоруських християнських демократів.

— **Двацятьодин священиків перед судом.** Дня 12. серпня ц. р. відбулася в Окружному Суді в Коломиї, після кількох розправ, оконечна — головна розправа в справі карно-адміністраційній проти обвинувачених: о. К. Андроховича з Іспаса, о. К. Балицького з Молодятина, о. К. Бахталовського з Топчатова, о. О. Вергуна з Дебеславець, о. Е. Гордійчука з Залуча, о. Т. Глібовицького з Пядик, о. Н. Ґоянюка з Залуча н. Прутом, о. І. Доніґевича з Корнича, о. В. Кушнинського з Турки, о. К. Лаголи з Жабя-Слупейка, о. В. Лугового з Вербіжа, о. А. Майковського з Княждвора, о. Р. Петровського з Печеніжина, о. О. Рибіцького з Петрова, о. В. Рогужинського з Ключева, о. М. Романовського з Сопова, о. Н. Руденського з Старогвіздця, о. А. Русина з Коломиї, о. О. Смеречинського з Воскресінець, о. Н. Терлецького з Винограду, о. І. Цибика з Назірної. Розправою проводив радник Ґирц, боронили безінтересовно, як у 28 році, в політичному процесі, так і тепер, оборонці з Коломиї: д-р І. Чернявський, д-р О. Коссак, за що 21 обвинувачених священиків складає їм на цьому місці щиру подяку. Оголошено увільняючий присуд, на основі, що закон про мову врядування в державних і самоуправних властей не заключає в собі ніякої карної санкції. Передше, перед рішенням Найв. Суду у Варшаві, засуджено в аналоґічній справі о. Н. Ґоянюка і о. С. Михайлова, які зголосили і через оборонців внесли вивід касації до Найв. Суду у Варшаві, проти присудів.

— **Литовський шпіон перед судом.** Перед судом у Вильні відбулась розправа проти 34-літнього Л. Фішера, литовського шпіона, що два роки скривався в Польщі і збирав відомости про стан польської армії та положення на Виленщині. Фішера засуджено на 10 літ вязниці.

— **Смерть славного ґенерала.** В англійськім місті Чесенгемі помер підчас автомобілевої катастрофи ґенерал Доріес Сміт, який підчас світової війни здобув собі на німецько-французькому фронті чималу славу як командант відтинку англійської армії. Помер він у 72 році життя.

— **Бернард Шов про тонові фільми.** Бернард Шов висловлюється про тонові фільми з великим ентузіязмом і вірить, що ці фільми є небезпечною конкуренцією для театрів. Він каже: „Хто захоче бачити вистави бездарних провінціональних театрів, коли може бачити фільму, яку виконують найліпші артисти світа, а для виконання якої витрачено міліони долярів і найкращі технічні засоби"? Бернад Шов не згодився сфільмувати своїх драматичних творів, бо на його думку його драми не пригожі для фільм, тому він підписав із одним фільмовим підприємством умову, що незабаром напише окрему драму для звукового фільму. Коли його спитали, чому він рішився писати для фільми спеціяльні твори, Б. Шов відповів: „Річ дуже проста і ясна: я хотів заробити гроші! Думаєте, що письменник живе божим духом? Він також хоче їсти і мати неподерті штани".

— **Амбіція артистки.** Дня 14. ц. м. у Лінці застрілилась артистка тамошнього театру Марта Сассі. У листі залишенім на столі вона пише, що хоч вона, 32-літня артистка кілька літ грає на сцені, режисер театру дає їй грати тільки другорядні ролі, а першорядні грають артистки молодші від неї. Вона просить матір не гніватись на неї за прикрість, яку вчинила їй дочка самовбивством, але амбіція не позволяє їй грати дрібні ролі, а без сцени життя нічого не варта. День перед самовбивством М. Сассі грала другорядну ролю у „Веселій вдові" і то без жадного успіху та режисер докоряв їй за те.

— **Світова продукція мотоциклів.** За даними американської автомобільної торговельної палати загальна (світова) продукція мотоциклів була в 1928 р. — 400.080, у 1929 р. — 498.570. Як бачимо, число зростає до 100.000 річно. Щодо поодиноких держав, то ц. р. на першому місці стоїть Німеччина з її 25 проц. загальної світової продукції = 170.000 мотоциклів. (1928 — 84.000 мотоциклів; 1929 — зріст більше ніж о 100 проц.). За Німеччиною йде Англія, яка в 1928 р. стояла на першому місці з 120.000 мотоциклями, а в 1929 р. це місце супроти Німеччини втратила. Її продукція 1929 р. = 164.000 мотоциклів. У Франції виріб мотоциклів зменшується. Ще в 1928 р. Франція продукувала 115.000 мотоциклів, а вже в 1929 р. число їх зменшилося на 85.000. Четверте місце займають Американські Зєдинені Держави зі 35..000 мотоциклями в 1929 р. Очевидно, що там значну увагу спрямовано на продукцію автомобілів, що мають значно практичніше приміщення. — Т. М.

— **Для кого смерть миліша ніж життя.** Чеське „Вечерні Слово" подає цікаві числа самогубств у Чехословаччині за минулий рік. Позбавило себе життя 1929 р. усього 4.048 осіб. На кожних 10.000 мешканців припадає 3 самогубства. З них на властиву Чехію — 2.532, на Мораву та Шлеськ — 1001, на Словаччину — 447 та Прикарпаття 68. Щодо міст — на першому місці стоїть Прага — 315 самогубств; окремі повіти: Бенешів — 21, Ческий Брід 28, Ческі Будейовиці 33, Молода Болеслава 36, Яблонець 60, Ліберець 73, Дегин 74. На Мораві найбільше самогубств має Берно — 101, Моравська Острава 56, Знойно 54, Проспейов 35 і т. д. На Словаччині та Прикарпаттю: Братіслава 29, Кошиці 27, Ужгород тільки 10. З цього виходить, що найбільше самогубств було переважно в промислових районах, де незвичайно гостро відбувалася економічно-господарська криза та панує безробіття. Треба сказати, що Чехословаччина щодо самогубств стоїть у значно гіршому відношенні ніж Англія. — **Т. М.**

— **Гебрейська школа на Закарпатській Україні.** В Торуні на Закарпаттю жиди підготовляються до відкриття дальшої, нової гебрейської школи. До гебрейської ґімназії в Мукачеві записалося на перший річник 39 учнів, так що у наступному шкільному році буде в ній 170 учнів.

— **Спосіб на комуністів.** Колись у фейлетонах „Діла" писалось, що добре булоб наших комуністів посилати за Збруч, а в замін за них діставати сюди націоналістів із Рад. України. Шведський націоналістичний табор мабуть послухав Галактіона Чіпки і поставив у парляменті справжній внесок, щоби шведський уряд висилав усіх своїх комуністів на 3 роки до С. Р. С. Р. і навіть виплачував їм кошти подорожі та платню на 3 місяці заки найдуть працю в радянських републиках. Шведські націоналісти переконані, що кожний комуніст, побувши 3 роки під владою більшовиків, верне до Швеції ворогом комунізму і в цей спосіб Швеція позбудеться ворохобних елементів.

Косів і Косівщина.

Хто завинив у занепаді Повіт. Союзу Кооператив?

1. Спростування радикалів.

У ч. 163. „Діла" з дня 26. 7. у відділі *„Косів і Косівщина"* появилася допись „Повітовий Союз Кооператив під правлінням радикалів". На підставі § 19. пресового закону просимо помістити на тім самім місці, тими самими черенками слідуюче спростування:

Неправдою є, що „місцеві радикали вели безоглядну боротьбу за захоплення Союзу в „чисто радикальні руки", що вже показалися наслідки їхнього панування та „що союз котиться під їх кермою до упадку". Зате правдою є, що радикали не вели безоглядну боротьбу за захоплення союзу в чисто радикальні руки і виставили на надзвичайних заг. зборах ПСК дня 18. II. ц. р. компромісову лісту до Над. Ради, яка одначе не пройшла вповні тому, що бувші члени Президії Над. Ради відкинули всяку співпрацю. Правдою є, що союз працює зі стратою ще від літа 1929 р. в наслідок господарської кризи, яка триває і поглиблюється ще й досі. Правдою є, що кілька тисяч страт було ще при ревізії 1. XI 1929, ще перед звич. заг. зборами ПСК 7. XI., які загострили політичну боротьбу внутрі ПСК. Правдою рівнож є, що майже всі страти ПСК. повстали за час діяльности бувшої Дирекції і Над. Ради ПСК. Неправдою є, що „провід союзу є в руках президії тут. радикальної партії", натомість правдою є, що в склад Дирекції входять: 1 член УНДО, 1 член УСРП, 1 безпартійний, оба заступники є членами УНДО, а в Над. Раді ПСК є члени УНДО і безпартійні. Неправдою є, що кооперативи, які є в руках місцевих провідників радикальної партії, не слухають свого проводу і не купують в Союзі, зате правдою є, що всі ці кооперативи, за вимком одної (Шешори), яка купує переважно в Окр. Союзі Кооп. в Коломиї, збільшили в останніх місяцях свої закупна в ПСК. Правдою є, що деякі кооперативи, які находяться під впливом бувшої президії Надзірної Ради ПСК зменшили значно свої закупна в ПСК (нпр. кооп. „Госп. С-ка" в Старих Кутах закупила в ПСК в січні на 1205 зол., а в травні лише на 133 зол.). Правдою рівнож є, що в наслідок протисоюзної агітації бувш.-членів президії Над. Ради ПСК вкладчики забрали свої гроші з ПСК на 14.000 зол., а „Народна Каса" закрила кредит.

Повітовий Союз Господарсько-Споживчих Кооператив, кооператива з відповідальністю уділами в Косові.

А. Хухро, *Д. Купчак.*

2. Що каже 36 місцевих кооператорів?

Заслухавши доклади і перевівши дискусію про стан кооперативної праці в косівськім повіті, Надзвичайна Кооперативна Нарада, яка відбулася в Косові з приводу катастрофального стану Повіт. Союзу Кооператив дн. 6. серпня 1930, прийняла слідуючі резолюції:

1. Кооперативна праця в косівськім повіті яка повстала через велику саможертву поодиноких осіб, викликала подив і довіря не тільки місцевого громадянства, але і з боку кооперативних фаховців, якими були ревізори Ревізійного Союзу у Львові та давала запоруку широкого розвитку цілого господарського життя в повіті. Підставою тої великої праці була безпартійність та господарське обєднання всіх верств населення не тільки в низах кооператив, але й у кооперативнім проводі.

2. Старі традиції радикального крику та демаґоґії не позволили проводові радикальної партії в повіті глянути на оправу з чисто ділового боку, але з погляду чисто партійного, тому з самого початку заснування Повітового Союзу всі президії повітового комітету радикальної партії в Косові вели боротьбу за захоплення проводу в кооперативнім русі у свої руки, не перебираючи ніякими засобами боротьби. Наймаркантнішими фактами цієї боротьби були такі факти: заборона святкувати повітове кооперативне свято своїм членам радикальної партії в 1928 році, заснування в повіті окремого повітового радикального комітету для недопускання своїх членів купувати товари в бойкотованім Повітовім Союзі в Косові, а проваджения їх по приватних склепах. Тисячі інших дрібних фактів, але дуже характеристичних для повітових радикальних проводирів, які були вжиті для зруйнування повітового Союзу провідниками Повітового Радикального Комітету, якими були Горбовий Михайло й інж. Іван Прокопів.

3. Наслідки такої деморалізуючої праці з боку партійно-радикального проводу були такі, що торги впали, а разом з тим впала і кооперативна дисципліна серед їхже партійних прихильників, членів радикальної партії.

4. Перенявши одним голосом провід Повітового Союзу у свої руки, провідники радикальної партії в повіті на зборах декляративно перейняли на себе всю відповідальність за долю цілої коо-

перативної праці в повіті і не дивлячись ні на які перестороги, які були висунені старими кооперативними діячами в повіті зробили Повітовий Союз чисто радикальним осередком.

5. Наслідки такого чисто радикального поступовання на кооперативнім полю виявилися дуже скоро: Союз, а з ним і вся кооперація в повіті опинилася в безвихідному становищі, а тоді ті самі люди вдарили на алярм та закричали про згоду.

6. На той заклик, не дивлячись на попередні демагогічні виклики провідників радикальної партії, відгукнулася вся кооперативна сімя, але радикали і на цей раз залишилися вірні собі, вони хотіли лише скинути з себе відповідальність за упадок кооперативної справи в повіті, замість повести ділові розмови про ратунок, повели справу так, що ціла акція набрала характеру особистих амбіцій, а не зарадчих середників ратування кооперації.

З огляду на такий стан повітової кооперативної Праці Нарада ухвалює:

1. Закликати всіх кооперативних діячів до ратування загроженого ПСК. та до оборони майна низових кооператив.

2. Поставити внесення на найближчих Загальних Зборах ПСК., щоби Надзірну Раду ПСК. потягнути до судової відповідальности за всі гі вчинки, які Надз. Рада зробила свідомо на некористь Союзу, а особливо за умову, яку Надз. Рада підписала з Дирекцією, якій гарантувала утримання на протяг двох років, не дивлячись на катастрофальний стан Повітового Союзу Кооператив.

Повищі резолюції прийнято на нараді, в якій брало участь 36 кооператорів.

Зі спортового життя.

Станиславів. Гакоаг—Пролом 1:0 (0:0).

Змагання відбулися 10. ц. м. Обі дружини були рівнорядними противниками, а свою перемогу завдячує Гакоаг судді Вільдерові, що подиктував неслушно карного проти Пролому і виключив одного його грача. Гакоаг хотів за всяку ціну виграти, аби здобути мистецтво Б-кляси у станиславівській підокрузі, що й осягнув, перемігши 10. ц. м. Пролом, а 17. ц. м Гірку 5:2.

Поділля мистцем Ц-кляси в тернопільській підокрузі.

Українська спортова дружина „Поділля" в Тернополі, що грала перший рік у Ц-клясі, здобула мистецтво тієї кляси в тернопільській підокрузі і входить тимсамим до Б-кляси.

З виступів калуської „Чайки".

Українська спортова дружина „Чайка" в Калуші розіграла в останньому часі два змагання: 3. ц. м. з місцевою жидівською дружиною „Гакоаг" з вислідом 3:1, а 10. ц. м. з дружиною польського „Сокола" з вислідом 0:1 в користь останнього. В барвах „Чайки" виступав (у змаганнях проти „Гакоаг") відомий грач львівських „Чорних" Савка, що стрілив тоді 2 голі. Він-же, перебуваючи в Калуші на феріях, перевів з українською дружиною кілька тренінгів.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Петро Берест, лікар військового окр. шпиталя ч. 8. в Торуні, помер трагічною смертю у хвилях Висли дня 8. серпня 1930. Похоронений в Торуні дня 14. серпня 1930. Поминальне Богослуження за душу помершого відправиться у Львові в церкві Успення (Волоській) дня 22. серпня 1930 р. о год. 9 рано. — Родина. 279

З Яросевичів Каролина Гоцька померла дня 17. VIII. в Колоденци, проживши літ 93. Земля Їй пером! 278

Перенесення тлінних останків бл. п. о. Вячеслава Збудовського, довголітнього пароха Зубриця, деканату Бучацького, до власного гробівця в Станиславові, відбудеться дня 23. серпня ц. р. між год. 6—7 рано. — Родина. 275

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 18. п. м. масло експортове 4·50 зол.; десерове 4·40 зол.; літра молока 24 сотиків; літра сметани 1·50 зол.; копа яєць 6·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр: Замкнений.

Малий Міський Театр: Середа, год. 8. Чаруючий енерит, жарт В. Рапацького.

Четвер, год. 8. Чаруючий енерит, жарт В. Рапацького.

Кіна.

АПОЛЬО: Корабель Ноя і Божественна Аїда.

КАСІНО: Симфонія змислів, та біле пекло з Піз Палю.

КОЛЬОСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: Пес Баскервілів і таємниця студентки.

ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату кіно зачинене.

МАРУСЕНЬКА: Пес Баскервілів і таємниця студентки.

ОАЗА: Гробівець любови.

ПАЛЯС: Княжна Олаля.

ПАН: Ніч божевільного і мистець безличности.

ПАСАЖ: „Дальші пригоди Тажана і звукові додатки.

ПРОМІНЬ: З причини реконструкції замкнено.

СТИЛЕВЕ: Князь студентом.

ФАТАМОРГАНА: Перестерігаю та вуж без слюбу.

ХИМЕРА: Панна з обєктивом.

УТІХА: Послідня каравана та шафір леді Рошестер.

Програма радіо.

Середа 20. VIII. 1930.

Варшава (1411,7) 12.10 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·35 Радіоорхестра. **Льондон** (356,3) 13·00 Органи. **Берлін** (418) 16·30 Рециталь на гарфі Гольднера. **Стокгольм** (436) 18·20 Швайцарські пісні. **Рим** (441) 13·30 Легка музика. **Прага** (487) 11·15 Грамофонові плити. **Відень** (516,3) 12·00 Концерт. **Будапешт** (550) 16·15 Орхестра. **Харків** (426) 19·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт солістів.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича. 246

Поморяни:
20. VIII. Шлях до пекла.
21. VIII. Танок Венери.
До Т-ру заангажовані артисти Т-ру Стадника п. Кемпова і Кемпа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПРИЙМУ ПАННОЧКИ на станцію. Добрий харч. Запевнена опіка. Фортепяну у хаті. На бажання лекції фортепяну. — **Олена Левицька**, Глубока 14/I VIII. сходи. 256 2—2

ПРИЙМУ на станцію панночки, добрий харч, сонишні кімнати. Інж. Пйотровська, Львів, Гофмана 14/I. 2—3

ПАННОЧКИ з ліпшої родини (найрадше 13—14 літні) найдуть приміщення близько гімназії СС. Василянок і шкіл Р. Ш. у Львові. Пяніно до вжитку. Зголошення до Адміністрації „Діла" під М. М., або особисті Длугоша 25. партер. 2590 4—4

Др. І ІНЖ. СТУДІЇ ВИЖЧІ всіл. вид. гум. і техн. на висш. школ. закорд. Вид. пригот. і можл. студ. in absentia (кореспонд.). Просп.: Secrétariat académique (Dpt. 7) Rue Montmartre, 142, Paris. 2534 8—10

ПЕРШОРЯДНА СТАНЦІЯ для учениці з заможнішого дому. Зголошення від 20-го серпня листовно або особисто при вул. Кохановського 8., двері 42. 231 3—3

ПРИЙМУ на станцію панночки, фортепян до диспозиції, мешкання в середмістю. Листові зголошення з чемности приймає Е. Гвоздецька, Крилос, п. Галич. 247 3—3

ХЛОПЦЯ зі Львова прийме на практику галянтерія і перфумерія „GENEWA", Львів, Ринок 37. 253 3-3

ЗАСТУПНИК НОТАРЯ, старший, шукає часової або постійної посади від 1. вересня. Зголошення до Адміністрації під „Субститут". 255 3-4

ТОЛОЧУ ДЕСЕНІ на аксамітах і на плюшевих плащах навіть старих, знищених; відсвіжую, чищу, переробляю. Волянська, Львів, Собіського 12, тел. 17-04. 232а 4-7

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 2468

ПРИЙМУ ученицю на харч і мешкання, Устияновичева, ул. Глубока 15. І. пов. 265 2—2

МАШИНІСТКУ (-а) яка вміє писати за диктатом на машині Адлер і знає канцелярійне діловодство, прийме негайно адвокат д-р Чировський, Борщів. Оферти з відписом свідоцтв. 266 2—5

СОНЯШНІ 2 покої із кухнею зараз до винайму. Волинська 10. 270 2-2

ПРИЙМУ двох учеників на помешкання з харчем. Зголошення: Когут, Ринок 3. II. пов. 262 2—3

УЧЕНИКИ середних шкіл у Перемишлі знайдуть в ясних і сонишних кімнатах приміщення і добірний харч. Зголошення приймає М. Марко, Українська Шляхина. 278 1-2

ВІД ВЕРЕСНЯ, умебльована комната. Міцкевича 11. II. двері. 274 1-1

ПОШУКУЄМО машиністки, яка добре пише на машині по українськи і польськи. Зголошення: Висиаковий Дім, Рутовського 23. 271 1—1

ПОМЕШКАНЄ з удержанням для панночок з інтелігентних домів. Інформації під „Опіка" Адмін. „Діла". 280 1—2

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Меблі ріжного рода, можна найкорисніще купити у відомій фірмі „Doroteum", Льва Сапіги 34. Тел. 15—01. Догідні умови. 2361 9—?

Нові книжки проф. О. К. Мицюка

1. Селянство й економіка большевизму ціна 2·— зол. 2. Фашизм 2·— зол. 3. Евразійство 2·— зол. 4. Наукова діяльність політико-економа М. Туган-Барановського (друкується). Можна набути у всіх українських книгарнях. 248 2—2

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики** ординує від 8—10½, 14—18. в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратові почекальні. **ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.** 2522 Телефон 65—87.

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновіших системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73. 442 5—6

Подяка.

Отсею дорогою почуваюся до милого обовязку подякувати Вп. п. д-р І. Гілецькому, лікареві з Журавна, в якому підчас тяжкої недуги моєї дружини, я знайшов не лише щирі, совісну та успішну поміч і розраду, але й серце чоловіка, чутливе на біль других.

Кількома словами віддячитись я не в силі, тому нехай Св. Безкровна жертва, принесена мною у Вашому намірені, буде частинною заплатою. На цьому місці дякую рівнож Вп. д-р Айзенштейнові, лікареві з Ходорова, за успішну поміч для моєї дружини. Молодинче 18. серпня 1930. — о. Никола Дереш. 277

Володимир Голомша

гімназ. абітурієнт,

упокоївся в Бозі дня 18. VIII п. р. заосмотрений св. Тайнами по довгій і тяжкій недузі, проживши 22 літ. Похорони відбулися в середу 20. VIII. в Олешичах. Про цей сумний обряд повідомляє опечалена Родина.

Хліборобе!

Бережи життя Твого й родини перед **огнем!**

Хорони Твій добуток, у поті чола зібрані врожаї перед **дощем снігом і заверухою!**

Отже покрий Твій дім і стодоли **асбестовою - дахівкою „Everitas"** яка є **огнетревала непромакальна й відпорна на морози й спеки!**

Скинь з Твого даху солому, гонти й папу, а покрий „Everitas"-ом.

По десятках літ „Everitas" хоронитиме Тебе так само добре, як у першому дні!

Зміцнення дахового визання при покриванні його „Everitas"-ом зайве, бо 9 плит потрібних на покриття 1 кв. м. даху, важить ледви 12 kg.

Зажадайте точної оферти й зразків в

Польської Фабрики Асбестових Дахівок „Everitas"

Краків, Заблоцє 37.
276 1—1

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10